

OPĆE UPUTE ZA UZORKOVANJE

DIJAGNOSTIČKE INFORMACIJE IZ MIKROBIOLOŠKOG LABORATORIJA U IZRAVNOM SU ODNOSU S KVALITETOM ZAPRIMLJENOG UZORKA, KOJA OVISI O DOBROM UZORKOVANJU I TRANSPORTU. LOŠ UZORAK NEĆE PRUŽITI PRAVU INFORMACIJU O UZROČNIKU INFEKCIJE VEĆ, NAPROTIV, MOŽE DOVESTI DO IZOLACIJE MIKROORGANIZAMA KOJI SU DIO FIZIOLOŠKE FLORE (ILI KONTAMINANTE) ŠTO MOŽE UZROKOVATI POGREŠNO LIJEČENJE.

STOGA SU SLIJEDEĆE UPUTE VEOMA VAŽNE ZA KVALITETNU SKRB O BOLESNIKU:

1. Tijekom uzorkovanja i transporta treba se pridržavati općih uputa za rad sa zaraznim materijalom.
2. Kada je god moguće, **uzimati uzorak prije početka antibiotske terapije.**
3. **Izbjeći**, ako je moguće, **kontakt s fiziološkom florom.**
4. Svaki **uzorak primjerenom označiti**:
  - ime i prezime bolesnika,
  - datum uzorkovanja,
  - vrsta uzorka.
5. **Popratnu uputnicu pravilno ispuniti**:
  - **sestra** treba obavezno navesti
    - ime i prezime bolesnika,
    - datum rođenja,
    - matični broj bolesnika,
    - vrstu uzorka,
    - datum i vrijeme uzorkovanja
    - broj telefona za kontakt
  - **liječnik** treba obavezno navesti:

- dijagnozu,
  - antibiotsku terapiju,
  - eventualno, prethodni mikrobiološki nalaz.
- **poželjno je uzorke bolesnika s dokazanim patogenima koji se prenose krvlju i tjelesnim tekućinama (HIV, virusi hepatitisa) označiti posebno.**

6. **Svaki uzorak mora pratiti posebna uputnica. Uputnica se ne smije kontaminirati** uzorkom.

7. **Dostaviti uzorke što je moguće prije** u mikrobiološki laboratorij. Ako je transport nužno odložen, slijedeće uzorke treba pohraniti u hladnjak:

- mokraću (poželjno već nakon pola sata)
- stolicu (nakon 1-2 sata)
- uzorke iz respiratornog trakta (vidi objašnjenje u tekstu)

Likvor predati u ruke laboratorijskom tehničaru na prijemu uzoraka. Ako je transport nužno odložen likvor treba pohraniti u termostat. Za detaljne upute vidi dalje tekst za određene uzorke.

8. **Uzorke mora donositi medicinska sestra**, a ne pomoćno osoblje.

9. Zbog ubodnog incidenta, **izbjegavati transport uzoraka u štrcaljki s iglom** i nakapnicom.

10. Uzorci moraju biti dostavljeni **čvrsto zatvoreni**, bez istjecanja tekućine i bez vidljive kontaminacije.

11. Uzorci koji nisu **primjereno označeni**, oni vidljivo kontaminirani ili sa istjecanjem uzorka neće se zaprimiti u obradu.

12. Uzorci vezani uz kontrolu sterilnosti i hospitalne infekcije (sumnja na epidemiju) dostavljaju se u **dogovoru s epidemiološkom službom** i uz prethodnu najavu (npr. uzorci zraka, brisevi površina i sl.).

13. Slanje uzoraka na molekularnu virološku dijagnostiku (PCR na CMV, EBV, HSV1/2), zbog cijene pretrage, dogovara se s kliničkim mikrobiologom i/ili infektologom.

14. Za sva pitanja na koja iz teksta nije jasan odgovor, obratite se osoblju Kliničkog zavoda za mikrobiologiju i parazitologiju (tel. 556 201). Tijekom

vikenda i blagdana, te izvan radnog vremena, u pripravnosti je liječnik mikrobiolog kojeg dežurna glavna sestra KBC-a ili dežurni liječnik poziva preko telefonske centrale ili centralnog prijema prema rasporedu o pripravnosti za tekući mjesec koji se tamo nalazi.